

Katedra obchodného práva a hospodárskeho práva Vás pozýva na

III. Študentské sympóziu z obchodného práva:

„Obchodné záväzky – všeobecná časť“

Dátum: 26.-27. novembra 2015,

Miesto konania: Učebno-výcvikové stredisko Danišovce

Cieľom sympózia je umožniť študentom rozvinúť svoje analytické a argumentačné schopnosti v oblasti práva obchodných spoločností. Predpokladá sa spracovanie príspevku, účasť na sympóziu a jeho prezentovanie pred ostatnými účastníkmi. Výstupy z predchádzajúcich ročníkov sympózia nájdete medzi publikáciami zverejnenými na webovom sídle fakulty.

Od účastníkov sa očakáva osobné prezentovanie príspevku na sympóziu a aktívna účasť v debatach. Podstatou sympózia nie je spracovanie seminárnej práce mapujúcej základné otázky problematiky alebo koláže zdrojov pod vedením vedúceho, ale aktívna samostatná práca študenta bez priameho vedenia členom katedry. Pre účely diskusie o problémoch budú priebežne určené kontaktné osoby spomedzi členov katedry.

Pri spracovaní príspevkov musia byť dodržané všetky formálne náležitosti akademických príspevkov (citovanie a iné formálne náležitosti).

Témy tohtoročného sympózia sú problémovo-orientované. Odporúča sa k nim takto aj pristupovať. Cieľom tak nie je generický popis jednotlivých inštitútov, ale práve na problematické aspekty, následky rozdielnych koncepcií a podobne.

1. Vplyv § 52 ods. 2 OZ na obchodnoprávne vzťahy

Ostatné novelizácie Občianskeho zákonníka podstatným spôsobom zasiahli do posudzovania aplikovateľnej právnej úpravy na vzťahy, ktoré označujeme ako obchodnoprávne. Cieľom je preskúmať, kedy v spotrebiteľskom vzťahu sa uplatní Obchodný zákonník a v akom rozsahu. Posúdiť aj vplyv § 52 ods. 2 OZ na § 261 a § 262 ObchZ.

2. Fakultatívne obchody - § 262 ObchZ a súvisiace aplikačné problémy

Strany si môžu dohodou zvoliť právny režim, ktorý sa podstatne odchyľuje od právnej úpravy, ktorá by bola inak aplikovateľná na ich právny vzťah. Predmetom príspevkov by mali byť práve riziká spojené s voľbou Obchodného zákonníka a limity takejto dohody. Napríklad, je možné dohodou sa odchyliť od kogentných ustanovení OZ? Je možné dohodou podľa § 262 ObchZ docieľiť možnosť dobromyseľného nadobudnutia vlastníctva k cudzej veci (aj kradnutej)?

3. Typové a atypické zmluvy v obchodnom práve

Rozlišujeme medzi zmluvami zákonom predpokladanými ako osobitný typ a inými zmluvami, ktorých obsah presne nekopíruje základne typové vymedzenie kontraktov. Aké pravidlá použiť pre atypické kontrakty v obchodnom práve (problém slovného spojenia „len na zmluvu“ v § 269 ods. 1 ObchZ)? Je možné použiť analogicky ustanovenia ObchZ o príbuzných typoch, alebo sa použijú len ustanovenia všeobecnej úpravy záväzkového práva v ObchZ? Je prípustná analógia v osobitnej časti záväzkového práva v ObchZ.

4. Zmluvná pokuta, úroky z omeškania a podobné nepomenované sankcie (vzájomný vzťah)

Zmluvná pokuta môže byť dohodnutá spôsobom, približujúcim sa úrokom z omeškania (percento dlžnej sumy po dobu omeškania). Aký je vzťah medzi zmluvnou pokutou a úrokmi, úpravou ich neprimeraných výšok, možnosťou moderovať v obchodnom práve? Ako sa pohľadávky na uvedené sankcie premlčujú?

5. Záložné právo v obchodnoprávných vzťahoch

Záložné právo je v súčasnosti upravené v občianskom zákonníku. Aký má režim právny vzťah (záložné právo), ktorý zabezpečuje obchodnoprávnu pohľadávku? Aké odlišnosti oproti zabezpečeniu občianskoprávnej pohľadávky vieme identifikovať?

6. Zmluvná modifikácia úpravy premlčania v obchodnom práve

Zákon pripúšťa jednostranné predĺženie premlčacej doby v obchodnom práve (§ 401 ObchZ). Je ale prípustné zmluvne modifikovať dĺžku alebo podmienky plynutia premlčacej doby? Aký je rozsah zmluvnej dispozície s úpravou premlčania v obchodnom práve? Existujú rozdiely oproti občianskoprávnemu režimu? Čím sú odôvodnené?

7. Premlčanie akcesorických a subsidiárnych obchodných záväzkov

Príspevok by sa mal zamerať na odlišnosti pri premlčaní akcesorických a subsidiárnych právnych vzťahov zabezpečujúcich obchodné záväzky oproti zabezpečeniu občianskoprávných záväzkov? Ako sa prejaví maximálne obmedzenie premlčania zabezpečenej obchodnoprávnej pohľadávky na zabezpečovací vzťah? Porovnanie judikatúry NS SR, NS ČR, ÚS SR.

8. Zmluvná modifikácia zodpovednosti za škodu (prípustnosť, rozsah)

Zmluvná modifikácia pravidiel zodpovednosti za škodu je zdrojom neutíchajúcich debát v slovenskej (a českej) právnej obci. Príspevok by sa mal zamerať na určenie rozsahu a podmienok prípustnej zmeny pravidiel zodpovednosti za škodu v obchodnom práve. Je tento rozsah rovnaký pri zmluvnej a pri mimozmluvnej zodpovednosti za škodu? Je možné zmeniť občianskoprávnu zodpovednosť za škodu na obchodnoprávnu v zmysle § 262 ObchZ a aký to má vplyv na posúdenie potenciálnych odchýlok od inak aplikovateľnej úpravy zodpovednosti za škodu (mení sa rozsah dispozitívnych pravidiel pri voľbe obchodnoprávneho režimu podľa § 262 ObchZ)?

9. Predvídateľnosť škody

Príspevok by sa mal zamerať na účel pravidla o nenahrádzaní škôd, ktoré neboli budúcim škodcom predvídateľné v čase vzniku záväzku. Vymedzuje dané pravidlo predpoklad nároku na náhradu škody, alebo (len?) obmedzenie jej rozsahu. Ako konkrétne sa posudzuje predvídateľnosť škody? Je možná dispozícia s predvídateľnosťou? Prejavuje sa dané pravidlo rovnako v mimozmluvnej aj v zmluvnej zodpovednosti za škodu? Aký má vzťah k otázkam kauzality (teória adekvátnej príčinnej súvislosti)?

10. Účasť tretích osôb na spôsobení škody v obchodnom práve

V príspevku by sa mala riešiť otázka účasti akýchkoľvek tretích osôb na spôsobení škody, teda na situáciách, kedy bola škoda fakticky (spolu-)spôsobená inou osobou, ako je osoba, ktorá je za ňu právne zodpovedná a to v obchodnom práve, či už v rámci zodpovednosti zmluvnej alebo mimozmluvnej (osobitne v práve nekalej súťaže). Za akých podmienok sa podnikateľovi pričíta porušenie zmluvy inou osobou, spáchanie civilného deliktu inou osobou? Rovnako sa žiada do témy zaradiť aj spracovanie rôzneho účasníctva na (navádzanie, podnecovanie, pomáhanie, podpora a podobne).

11. Alternatívne obchody a mitigačné povinnosti poškodeného v rámci zodpovednosti za škodu

Ako sa prejaví možnosť uzatvorenia náhradnej zmluvy pri výpočte náhrady škody? Aký je rozsah povinnosti poškodeného minimalizovať vzniknutú škodu? Čo ak mal poškodený možnosť uzatvoriť výhodnejšiu zmluvu a neuskutočnil tak? Čo, ak tak uskutočnil a čo sa má stať, ak náhradné plnenie jednoducho realizoval sám?

12. Ušlý zisk a jeho určovanie v obchodnom práve (aj analýza súdnej praxe v SR)

Presné vymedzenie ušlého zisku je jedna z prakticky ale aj teoreticky náročných vecí v práve náhrady škody. Účelom príspevku je spracovať základné pravidlá pre ustálenie výšky ušlého zisku, posúdenie vzťahu skutočnej škody a ušlého zisku, nárokov na jeho preukázanie, ale aj na otázku kapitalizácie budúceho zisku. Nie je účelom spracovať ekonomické modely (ale autorka či autorovi sa v tom samozrejme nebráni). Očakáva sa analýza dostupných rozhodnutí súdov (najmä SR, ktoré prisudzovali okrem náhrady skutočne utrpenej škody (vrátane nárokov na náhradu škody spôsobenej podnikateľovi štátom či iným orgánom verejnej moci).

13. Vzťah vadného plnenia, nesplnenia a omeškania s plnením: rozdiely medzi občianskoprávnym a obchodnoprávnym režimom

Úlohou je preskúmať, či vadné plnenie alebo omeškanie je splnením alebo nesplnením a vyvodit' dôsledky z tohto posúdenia. Existuje rozdiel v prístupe Občianskeho a Obchodného zákonníka? Aké sú dôsledky tohto rozlišovania – ak nejaké sú? Je pri vadnom plnení vždy k dispozícii celá paleta nárokov z nesplnenia ako aj nárokov z väd? (Pre spracovateľa bude užitočná debata o tejto otázke v českej právnej vede po prijatí nového českého OZ).

14. Plnenie iného plnenia (aliud) a zodpovednosť za vady v obchodnom práve

Podľa § 422 ods. 1 veta druhá ObchZ sa za vadu tovaru považuje aj dodanie iného tovaru, než určuje zmluva (tzv. aliud). Dodanie aj omnoho drahšej veci (červené Ferrari) je teda len vadnou vecou (vadným červeným fiatom, ktorý bol v skutočnosti objednaný), ktorá vyvoláva nároky z väd – prislúchajúce kupujúcemu, ktorý sa môže rozhodnúť akceptovať aj vadné plnenie a nežiadať nápravu. Je ale aliud vždy vadným plnením, ktoré predávajúci nesmie žiadať späť? Ostane červené Ferrari kupujúcemu?

15. Prehlásenia a záruky (Representations and warranties) a ich význam v obchodných zmluvách

Prehláseniami a zárukami jedna strana uisťuje druhú stranu o určitých vlastnostiach alebo stave vecí alebo javov (napríklad neexistencia sporov, podkladov, starých ekologických záťaží) a umožňuje druhej strane odhadnúť riziko. Do akej miery sa ale druhá strana môže spoliehať na tieto prehlásenia a záruky? Aký je ale právne posúdenie týchto prehlásení a nárokov z nich vyplývajúcich, ako aj nárokov z ich porušenia? O probléme boli publikované bežne dostupné príspevky v slovenčine, žiadaná je preto dodatočná pridaná hodnota.

16. Škoda spočívajúca vo vadách a škoda spôsobená vadou vecí v obchodnom práve

Úlohou je vymedziť rozlíšenie a podmienky nárokov na náhradu škody spôsobené vadou vecí na určitom predmete (pokazený stroj dodaný a škoda na ňom) a škody spôsobené vadnou vecou (úbytok výroby, poškodenie okolitých strojov). Spracovateľka / spracovateľ by mal posúdiť podmienky nárokov, ich súvisť a závažnosť, právny režim a rozsah nahrádzateľných škôd. Zohľadniť by sa mala aj špecifická úprava nárokov zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom a regresnou reťazou medzi podnikateľmi.

17. Drobné nedostatky a nadpráce pri zmluve o dielo a kúpnej zmluve

Príspevok by mal byť zameraný na posúdenie, či drobné nedostatky diela alebo predmetu kúpy predstavujú také vadné plnenie, ktoré oprávňuje využiť celú paletu nárokov z nesplnenia (napríklad odmietnutie prevzatia a zaplata celú budovu v dôsledku väd spracovania schodiska v jednom psochodí), alebo len primeraných nárokov z väd. Odporúča sa aj porovnať slovenskú úpravu s českou a podobne.

18. Zodpovednosť subdodávateľa za vady diela alebo predmetu kúpy

Zodpovednosť za vady je zmluvnou zodpovednosťou a preto je viazaná na zmluvné strany (objednávateľ/ kupujúci – dodávateľ/ predávajúci). Nároky z väd si nie je na prvý pohľad možné uplatniť voči tretím osobám (napríklad nárok kupujúceho, ktorý si kúpil byt od investora, zo zodpovednosti za vady priamo voči subdodávateľovi – podnikateľovi, ktorý bol subdodávateľ a pokladal podlahu, ktorá vykazuje vady). Je ale možné vyvodit' napríklad mimozmluvnú zodpovednosť vo vzťahu priamo medzi subdodávateľom a objednávateľom? Ako je možné zmluvne konštruovať aby objednávateľ mohol priamo uplatniť svoje nároky voči subdodávateľovi?